

29:15

Förbindelsepunkten avseende renvatten för en fastighet har förlagts till onormalt stort djup (4 m). Kommunens underlåtenhet att upplysa fastighetsägaren om det har i visst fall föranlett skadeståndsskyldighet.

B.N. äger en fastighet belägen inom verksamhetsområdet för Halmstads kommuns allmänna va-anläggning. På fastigheten är uppfört ett enplans kedjehus och den är ansluten till ren-, spill- och dagvattennätet. Byggnaden är från år 1965. I slutet av oktober 1998 upptäcktes att det var läckage på fastighetens egen servisledning. På grund härav byttes denna ut mot en ny polyetenslang som trycktes genom marken på hans tomt. För arbetet med den nya servisen från till förbindelsepunkten anlätade B.N. en entreprenör. När grävningen utförts fram till punkten där anslutning skulle ske upptäcktes det att förbindelsepunkten låg på cirka 4,5 m djup i stället för förväntade cirka 1,5 m. Detta medförde att B.N. fick betala mer för arbetena än om vattenledningen varit förlagd på normalt djup.

B.N. yrkade att kommunen skulle förpliktas att till honom betala 23 689 kr jämte ränta.

Kommunen bestred yrkandet.

B.N. anförde: När den anlätade entreprenören BPA efter en dags grävning upptäckt att förbindelsepunkten låg mycket djupare än förväntat blev man tvungen att rekvidrera annan grävutrustning i form av hjulgrävare och lastbil vilket också fördyrade grävningen. Kostnaden för schaktning blev med hänsyn till det stora schaktdjupet oproportionerligt stor, sammanlagt 35 541 kr. Han skall endast behöva betala schaktkostnaden för ett normalt läggningsdjup, i detta fall 1,5 m, och kommunen skall svara för resterande 3 m. Vid en proportionell beräkning uppgår den överskjutande kostnaden till 23 689 kr. Han skall inte som fastighetsägare behöva drabbas av de kostnader som detta onormala läggningsdjup medför vid en omläggning av servisen. Det borde vara kommunens skyldighet att tillse att ledningarna så långt möjligt ligger på normalt djup. När läckan upptäcktes kontaktade han kommunen som kom och stängde av vattnet. Han fick inte någon information om att ledningsdjupet skilde sig från vad som är normalt. Om han fått veta djupläget hade de grävt med hjulgrävare och lastbil från början vilket minskat kostnaden något. A.W. på kommunen kontaktades några dagar efter det att läckan upptäckts och grävningen var klar. Denne uppgav då att det normala ledningsdjupet i kommunen brukar vara 1,3–1,5 m.

Kommunen anförde: Kommunen anser sig inte ha överskridit sin rätt eller åsidosatt några skyldigheter i förhållande till B.N. Ledningarnas läge kan inte anses innebära

att kommunen åsidosatt någon skyldighet. Om B.N. hört av sig och frågat efter läget på servisledningen och därvid fått en felaktig uppgift skulle det kunna vara en brist i kommunens åtaganden eller dokumentation. I så fall skulle kommunen kunna tänka sig att ersätta den extra kostnad som uppkommit på grund av att olämplig grävutrustning till en början rekvirerades. Denna merkostnad skulle i så fall uppgå till cirka 5 000 kr. B.N. ställde dock inte något fråga om ledningsdjupet innan grävningen påbörjades. Orsaken till att ledningarna på Bonnegårdsvägen ligger så djupt är att man var tvungen att lägga dem så för att kunna avleda spillvattnet från Dalabergsområdet med självfall. Ledningarna lades under åren 1963–1964. På den tiden lade man renvatten och spillvatten i samma rörgrav på ungefär samma höjd. Om ledningarna lagts i dag skulle man ha lagt spillvatten och dagvatten på samma sätt, medan däremot renvattenledningen hade förlagts på normalt frostfritt djup på 1,5 m.

Va-nämnden yttrade:

I 29 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) föreskrivs såvitt gäller huvudmans skadeståndsskyldighet att om denna överskridit sin rätt eller åsidosatt sin skyldighet i förhållande till en fastighetsägare så skall han återställa vad som rubbats eller fullgöra vad som eftersatts samt ersätta skadan.

B.N.:s talan får förstås innefatta både att vattenledningen förlagts på ett felaktigt djup och att han i samband med omläggningen av sin servis inte fick någon information av kommunen om på vilket djup förbindelsepunkten var belägen trots att läget i övrigt angavs, vilka omständigheter tillsammans men också var och en för sig orsakat honom yrkade extra kostnader som kommunen skall svara för.

På vilket djup en vattenledning förläggs kan variera både lokalt inom ett verksamhetsområde och mellan olika delar i landet. Även om sådan ledning i dag normalt kan förväntas ligga på visst djup inom de olika klimatzonerna kan variationer förekomma beroende på lokala förhållanden och när ledningen anlades. Förläggande av vattenledningen till cirka 4 m djup som i detta fall torde vara ovanligt och kan onekligen medföra problem med underhåll m.m. för huvudmannen och högre kostnader än genomsnittligt vid behov att frilägga ledningen vid läckage eller omdragning på båda sidor om förbindelsepunkten. Att kostnaderna för servisdragning på tomtmark varierar kraftigt mellan olika fastigheter är dock vanligt och sammanhänger både med förbindelsepunktens djupläge och dess lokalisering horisontellt i relation till byggnader som skall anslutas. Förbindelsepunkten får i detta fall, trots det större djupet än vanligt, dock anses upprättad i fastighetens omedelbara närhet, och så länge den allmänna ledningen fyller sin funktion att på ett säkert sätt leverera vatten till B.N.:s fastighet kan inte denna förläggning i sig innebära att huvudmannen har att svara för de ökade kostnader för servisdragningen som sammanhänger med läget i djupled.

Kommunens personal har dock, såvitt utredningen utvisar, varit på plats och stängt av vattnet till fastigheten i samband med att läckan upptäcktes och syns också

ha upplyst om var förbindelsepunkten för renvatten var belägen. Någon direkt förfrågan om till vilket djup man behövde gräva har dock ostridigt inte ställts innan grävningen för anslutning av den nyanlagda servisen utfördes och upplysning härom har inte heller lämnats av kommunen. Det måste krävas att en kommun som huvudman för allmän va-anläggning skall ha kunskap om läget för upprättade förbindelsepunkter och anslutningar. Även om det kunde förekomma att renvattenledning förlades på samma djup som spillvattenledning på 1960-talet var detta enligt Va-nämndens uppfattning ingalunda vanligt förekommande ens vid den tiden. När så skedde torde förbindelsepunkten ändå kunnat förläggas på ett mer normalt djup genom att den allmänna delen av servisen drogs upp till lämplig anslutningsnivå. Kommunen har känt till att B.N. skulle ansluta en ny servis till förbindelsepunkten och tillåtit den anlitate entreprenören att utföra grävning för detta även på kommunal mark utanför tomtgränsen. Inte minst med tanke på det ovanliga djupläget för anslutning borde kommunen ha upplyst därom när förbindelsepunkten anvisades på marken. Underlåtenheten i detta avseende innebär att en skyldighet åsidosattes gentemot B.N. som brukare av den allmänna renvattenanläggningen. Att kommunen själv inte tycks haft kunskap om djupläget och saknat ritningar över ledningar och anslutning på platsen och möjligen utgått från att djupläget för den allmänna delen av servisen var normalt, fritar inte från ansvar. Vid denna bedömning skall kommunen ersätta B.N. för den merkostnad denne drabbats av till följd av att han inte informerats om det ovanliga djupläget för förbindelsepunkten.

Kommunen har oemotsagt beräknat merkostnaden för den otillräckliga grävutrustning som B.N. inledningsvis använde sig av till cirka 5 000 kr. Då annat inte framkommit och kostnaden i övrigt för grävning för ny servisledning åvilar fastighetsägaren skall kommunen förpliktas att betala 5 000 kr till B.N. för fördyrade grävningskostnader. På beloppet skall utgå ränta i enlighet med B.N.'s yrkande.

Va-nämnden förpliktade kommunen att betala 5 000 kr jämte ränta.

Beslut: 2000-03-23, BVa 15

Mål nr: Va 41/99